

DEBRECZENI HIRLAP

Abonementi árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivétellel.

Felelős szerkesztő

Ifj. Gily Ede.

Kiadó s laptulajdonos.

Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetések a legméréskeitebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

A hármasszövetség.

Debreczen, ápril 21.

Hatalmas gránittömbök a geologiai alakulásoknál rendületlen nyugalmat és biztosságot hoznak létre. Az ily vidékeket nem látogatják meg a földrengések, Európának régebben vulkanikus talaját ily gránit-szerű politikai képződés alakította át. Ez a képződés a hármasszövetség, különösen Németországnak és Ausztria-Magyarországnak szövetsége. A midőn e szövetség megmegújul, vagy, mint a német császár látogatása által, erkölcsi megerősítést nyer, a népekben és államokban a biztosság érzete növekszik, egész világrészünkben jótékony meleg árad szét.

Nem az alkalmosság, vagy a dícséretben való versengés adja a tollat kezünkbe. Az alkalmosság mindig kiálkozik; a hármasszövetség magasztalása pedig szinte már az unalmasságban való versengést jelenti. Szintén unalmasak és elcsépeltek azon frázisok, a melyek a két hatalmas közép-európai birodalom békeszeretetének tulajdonítják a nagyszerű szövetség békés eredményét. Talán érdekes lesz, a hármasszövetség kérdésének egy újabb oldalát világitani meg.

Államok, kormányok és a népek békés hajlamai nem mindig képesek fentartani a békét. Azon körülmény sem döntő, hogy a hármasszövetségnek különösen két vezetőjeze belviszonyai miatt hatá-

rozottan a békére van utalva. Németország s Ausztria-Magyarország a legteljesebb diadal által sem nyerhetnének, vereség esetén pedig nagy szerencsétlenség sujthatná mindkettőt. A német birodalom nem terjeszkedhetik tovább sem a nemzeti eszme, sem a határbiztosítás czimén. Tiszta német területel többé nem léteznek határain, hanem csakis vegyesek, arról nem is szólva, hogy e vegyes területek leginkább szövetségesének, Ausztria-Magyarországnak nyugati államában fordulnak elő. Ausztria-Magyarországra pedig a hódítást teljesen kizárják nemzetiségi és államszerkezeti viszonyai.

Mind e szempont eléggé közkézen forog s e tekintetben már alig mondható valami új. A hármasszövetségnek pedig van egészen sajátos jellege, a mely csak akkor domborodik ki, ha a jelenlegi békekorszakot a század elejének békekorszakával hasonlítjuk össze. Hasztalan volna a hármasszövetség békefenntartó szövetség; nem képezhetné a béke garanciáját az sem, hogy Németországot és Ausztria-Magyarországot saját érdekük zárja ki a hódító kalandokból. Ha az európai birtok- és hatalmi viszonyok nem felelnének meg a népek érdekeinek s a gyakorlati tényezőknél, a háboru rég kitört volna, vagy okvetlenül kitörne a legközelebbi jövőben. A hármasszövetség katonai fölénye meg nem védelmezhetné a beteg békét. Nem szenved kétséget, hogy a békebontás a

hatalmas béke szövetség fegyvereivel nem mérkőzhetnék. A békebontás kísérletei azonban még sem maradnának el ha oly viszonyok állnának fenn, mint a század első felének békekorszakában.

A szent szövetség volt oly hatalmas sőt mert sokáig Anglia és Franciaország is beletartozott, hatalmasabb volt, mint a hármasszövetség, szinte azt lehetett volna hinni, hogy ez a szövetség örök időkre megdönthetetlen s megvalósítja az örök békét. A spanyol, görög, olasz és egyéb forrongások azonban a rettentő nyomás dacára mégis kitörtek; az általános európai forradalom elsöpörte az egész szent szövetséget. És ez nemcsak azért történt, mert a szent szövetség elnyomta a szabadságot, hanem mert sértette az államok és népek erős érdekeviszonyait. A bécsi kongresszus természetellenes birtokrendszert a szuronyok milliói sem tarthaták fenn.

A hármasszövetség legkisebb ellentétben sincs a népek szabadságával s oly birtokviszonyokat védelmez, amelyek megfelelnek ugy az általános európai érdekeknek, mint az egyes államok érdekeinek. Kivételt csak Elzász-Lotharingia képvisel, amelynek elvesztése most is fájdalmas seb Franciaország testén. Nem jut eszünkbe, szövetségünk eljárását a politikai okosság szempontjából bírálni. A két tartomány elvétele bevégzett tény, de egyszersmind ott is van egyedüli sötét pontja, az európai

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Verőfény.

Irta: Tömörkény István.

A fák már rügyet vetnek, különösen a bokorféle. A barna ágak végén egy apró zöld csepp bujik elő, a miből majd a levelek lesznek. A tavaszi pókok vigan szaladgálnak a fák napos oldalán s a földön, a mely már megszikadt s a teteje port mutat. Az égről letűnnek a báránylehők is, csak a nagy kékség marad meg, amely anyira világos, hogy a napsütött kémények fehér színe majd beleolvad. És eddig ismeretlen hangok keletkeznek. Hangok, amik a nedves levegőben eddig nem tudtak hullámot verni, egyszerre föltámadnak s előnti a környéket a zajuk. Bizonytalan, kitudhatatlan, rejtélyes lárma, amelyben együtt van a kertésznő ember kopácsolásától a tyukok kodácsolásáig minden, egész addig a kisinyi suhogásig, amit a napra kiterített párnákban, a pihék dagadása okoz. Még az is megérzi a tavaszt. Hiába tennék futott szobába, ott csak olyan marad amilyen volt nyilvánvaló jelül hogy nemcsak a meleg kell neki, hanem egyuttal a nap is. A tavaszi napon a pihével, töltött vánkos kétakkorára dagad, mint amilyen volt. A lud letépett takarója így holt állapotában is egészen más lesz, ha napot lát.

A macskákra pedig jó világ következett. Van kergetni való pille, néha légy, de leginkább pók. A tavaszi meleg napokon ez töme-

gesen terem, mikor a rendes élelmét képező állatokból még alig mutatkozik csak néhány. Gyorslábú, apró szürkeségek ezek, amelyek gyorsan futnak a fákra, a macskák pedig ugrálnak utánuk. Így tavasszal a macska is ügyesebb, mint máskor. A pillét röptében kapja el s azután a földre tapossa. Az apró cziczák a pinczegödör napos oldalában sütkéreznek s nézik az anyjuk vitézi munkáját.

Más a kutya. Az eb ilyenkor olyan dolgokat tesz, hogy rá lehetne fogni, miként bolond. Czelétalan szaladgál s minden egyes füvet, amely kiütötte fejét a földből, megszagol. Néhányat be is kap, mert a kutya néha füvet szokott enni. Mondják, hogy ezt betegség ellen teszi. Azután csontokat szed össze s azokat elkaparja a földre. — A vadállatból fenmaradt benne ennyi; hogy élelmet tesz el a szük napokra, de arra már sohasem jut, hogy azokat megint kiássa: kapar ugyan sokat, nagy buzgalommal, nem tudni, mi után, hogy egészen elvesz a magásta gödörben, de sohasem ott, ahol a csontjait rakta el a földalatti éléskamrába. Azután néha kedve támad az apró jószágot megkergetni, különösen ha a kakas vagy a gunár, vagy a kanpulyka nincs velük. Ezen lények ellenében nagy tisztelettel viseltetik s nem egy plezurt hord tőlük kapott emlék gyanánt az orrán. Ha ezek tisztes távolban vannak neki szalad a tyukoknak s ha a tyuk hangos lármával a létrára röptül utána rohan. Lépdél a létra fokain, mint az ember s jó magasra jut, amíg aztán leesik. Ha az ember akkorát ragna rajta, mint amekkora ütést most kapott, fél napig vonyitana érte, ezt meg fel sem ve-

szí. Rövidet nyekken utána, kissé megröstell magát s nyugodtan a kuthoz lépdél, hogy vizet igyék, amit e kis testi komóció után megkíván.

Minden mozog. Csak meg kell nézni azt az önérzetes sétát, amit az öreg Spanga, a kakas cselekszik tyukjaival. Hattagu háreme van, mind vastag, komoly, idős tyukok, akik bizonyos méltósággal mennek Spanga utau. Ha Spanga valamely érdemes zsákmányt talál, nagyot kiált, akkor jönnek a tyukok s megesszik azt, amit Spanga talált. O méltósággal megy odább, oly keményen ütve lábait a földhöz, hogy amellet elbujhat a porosz parademars; szinte azt hiszi az ember: ni, esörögnek a csontsarkantyuk a lábain. Néha találkozik a fiával, Martinez Campossal, akit tényleg olyan cifra tollakkal áldott meg az apja, hogy annál vidámabb ruhája már semmiféle exotikus generálisnak sem lehet. Campos igen tehetős férfi, tiz tyukja van, valamennyi fiatal, könnyed, eleven és ostoba, ami a tyukoknál nem ritkaság. A vén Spanga ugylát-szik szeret a fia revierjében vadászni, mert ha ilyen asszonyos sétában találkoznak, a két fél harcra kel. Fölvetik a levegőbe magukat s a karmaik találkoznak. Azután egymás taréját csipik véresre. Spanga erősebb, mint amaz, mert majdnem kétakkora, de azért gyakran huzza a rövidebbet. Ha Spanga nagyon mérgesen szalad Camposnak, az okos Campos átugrik föltötte s olykép csavarodik meg a levegőben, hogy mire földet ér, a felé fordult Spanga ismét szemközt találja. A tyukok a csatát mire sem méltatják, hanem kaparnak előre és hátra. Végül a kakasok fölkiáltanak:

látó határnak. Az olasz és német egység többé nem a jövő kérdése s így Európának nem kell többé átmennie azon véres bonyodalmakon, a melyek e két egységet létesítették. Addig nem ér vele semmit a leghatalmasabb békeszövetség sem, amíg a német nemzet ki nem küzdötte egységét s a míg Ausztria el nem vesztette olasz pozícióját.

De a keleten is lényeges átalakuláson mentek át a birtokviszonyok és a hatalmi aspirációk. A balkáni birtokviszonyok már kezdik felütni az állandóság kereteit. Az olasz hatalmi törekvés régi célja és formája megszűnt. Oroszország a Balkán-félszigeten nem képes és nem is akarhat hódítani. Legfeljebb a protektorátusi és nem hódító verseny az, amely némi ellentétet kelt a versenyző államok közt. A Balkán a balkáni népeké. Amíg a töröknek van ereje, azé is. Ez a természetes állapot, ez felel meg a viszonyoknak.

A birtok- és hatalmi viszonyok jelenlegi rendszere tehát egészen más, mint volt az, melyet a szent szövetség védett. A hármasszövetség kielégített és jogos aspirációkat védelmez s oltalomban Európa állandó birtoktelekkönyvét részesíti.

Politikai hírek.

Az appropriáció.

Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház tegnapi ülésének végén beterveztette az 1896. évi állami költségvetésről szóló, úgynevezett felhatalmazási törvényjavaslatot, melyet a pénzügyi bizottság d. u. 6 órakor vett tárgyalás alá. A bizottság jelentését Hegedüs Sándor előadó szerdán fogja a Ház elé terjeszteni, úgy, hogy a plenáris ülésen való tárgyalás csütörtökön vagy pénteken megkezdődhetik. Az ellenzéki pártok részéről éles kritika alá fogják venni a kormány

kukorikus rázzák szárnyaikat a napon, amely megvillan a tarajukról tollukra csorgott vércseppekben.

Még a sündisznó is előjön, pedig ő voltaképpen éjjeli állat. Legalább rendszeren a sötétség idejében szeret szaladgálni. Most kilyuzza a nap s vidáman topog előre. Ha veszedelmet sejt: behuzza az orrát, tüskés gömböcöz lesz, hogy a másik pillanatban megint kinyuljon s szaladjon a puha földön, melyen ott marad apró, csodálatos állású lábainak a nyoma.

A galambok suhanva szállnak föl s keringőznek a mérhetetlen magasban. Körben járók s egyre följebb keringélnék. Akkor aztán a purczi elkezdí fínt hányni a maga hengerbuczkóit afölött való örömeiben, hogy milyen szép napos napot adott megint az Isten. Egész leig veti, jó szerencse, hogy agyon nem üti magát. Mikor leér, el van kábulva, mint a gyerek, aki sokáig forgott önmaga körül. Hej, hanem a többi, akik nem ilyen művészek, nem jönnek le egyhamar. Félnap is eljárnak ott fínt a magasban, amíg a hazatérés az eszükbe jutna.

Szintig örülni kezd a szobabeli virág is. Minden megnyilatkozik. A föld, a cserépben tartott, s téli öntözések folytán kissé megsavanyodott föld is kezdi szülni az ő bájos gyermekeit. A jécint már el is virágozott most a cáyákon a sor, amelyek apró fehér hagymájából fakad a csodálatos növény, amelynek a dereka egyszer meghasad s akkor abból a hasadékból kibújik a hozzá teljesen hasonló másik szár. A fikusok csücske is pirosodik, amivel ez az öntudatos indigena be szokta jelenteni a gazdának, hogy hé, ide nézz, élek és növekszem, hozom az első tavaszi levelet, amit megérlelt bennem a napfény. Yuccák is bontogatni kezdik a vékony kocsányokat,

eddig működését, hosszabb vita azonban egyáltalán nem várható.

A kvóta.

A magyar országos kvóta-küldöttség még e hét folyamán ülést tart, amelyen Falk Miksa előterjeszti az osztrák küldöttség nuntiumára küldendő válasz tervezetét. Előadói javaslata, melyet előreláthatólag hosszabb vita nélkül magáévá fog tenni az egész bizottság, az osztrák követelések határozott visszautasításával tüzetes indoklását fogja adni annak, miért nem vállalhat Magyarország a közös kiadásokból az eddigi kvóta-arányon túl menő részesedést.

Brankovics patriárka és a kormány.

Nagy feltűnést kelt az a Karlóczáról jövő hír, hogy Brankovics patriárka a kormány által nemrég a verseczi püspökség adminisztrátorává kinevezett Zmejancovic Krusedol archimandritának megparancsolta, hogy térjen vissza azonnal a kolostorba mely parancsnak Zmejancovic papi esküjéhez hiven meg is fog felelni. Tekintettel a kormány és patriárka közt mindinkább nyilvánuló konfliktusra, e hír, szerb körökben általános hitelre talál.

Az erdélyrészi ev. ref. egyházkerület ügye.

Horváth Gyula országos képviselő értekezletre hívta össze az erdélyi református státus képviselő-tagjait a státus legutóbbi gyűlésén előfordult események megbeszélése céljából. — Az értekezletet tegnap kellett volna megtartani, tekintettel azonban arra, hogy többen a meghívott erdélyi képviselők közül nincsenek a fővárosban, az értekezletet egyelőre elhalasztották.

Külföld.

Orosz tiszték Bécsben.

Tegnap reggel értek Bécsbe amaz orosz ezredek ujonnan kinevezett parancsnokai, me-

amikből később szurós dárda válik. — A fuxia pedig egy hét alatt valóságos olagnagya urgik, — hogy el kell szedni az ablaktól, — mert majd több lesz a levele, mint amennyit a szára megbir. — A többi szintugy igyekszik. Csak kető nem, aminek az aspestis, e tiszteletreméltó japán, amely annyira viszi a szerénységét, hogy a föld alatt virágzik s a tél, meg a nyár neki teljesen egyre megy.

Végzetül a vekker is megindul. A vekker egy régi klepsidra, legény kori emlék, a melynek semmi egyéb rendeltetése, mint hogy az íróasztal tetején álljon. Senkinek eszébe nem jut, hogy a vekkertől némi járást s az órák mutatását követelje. Az íróasztal tudvalevőleg nem való arra, hogy az ember e mellett dolgozzék. Az íróasztal valamely konvencionális zöldség, melyet valaki kitalált, s mert hogy kitalált, lennie kell. De az ő könyvrakásaival, gyertyáival, czifra tintatartójával s kétségbe ejtő rendben felszurt toktollaival csak arra való, hogy állványul szolgáljon a becsületes vekkernek. A vekker ugyan már nem vekker, mert a régi időben, a czélzatos fölkeltés kizárásának szempontjából, a zörgetője egyszers mindenkorra lecsavartatott — de azért igen jó jószág. Ha két napig járt akkor megkötötte magát s nem ment. Ilyenkor föl kellett forralni. A kályhára jutott a mire annyira meglegedett, hogy nem lehetett hozzá nyulni, megindult s ilyenkor bámulatos sok időt mutatott egy óra alatt. Most, hogy belátogat hozzá a nap, ennek a melege olvasztja meg kezei körül az avasodó olajat, s a derék becsületes óra megindul. Az ő ketyegése a hangzó, amivel a szoba a tavaszi nap langyos verőfényét üdvözi.

lyek ő felsége nevét viselik, nevezetesen a Kexholm, testőr vértesezred és a biológiai 35 ik dragonyosezred parancsnokai. Ő felsége délután 1 órakor fogadta az orosz tiszteket és ez elkalommal a Kexholm testőrezred egyenruháját viselte.

Az osztrák parlamentből.

A képviselőház harmadik olvasásban elfogadta a nyugdíjtörvényt és megkezdte a választási reform tárgyalását.

Ferdinánd fejedelem Pétervárott.

A téli palotában Ferdinánd fejedelem tiszteletére díszedéz volt, melyen 49 en vettek részt. Középen a czár és czárné foglaltak helyet. Ferdinánd fejedelem a czárné baloldalán ült. Az ebédre többek közt hivatalosak voltak: Stoilov miniszterelnök, Petrov hadügyminiszter, Mehemed Ali, a szultán szárnysegéde, Lobanov külügyminiszter és Voronzov Daskov udvari miniszter. A czár először a szultánt, azután pedig Ferdinánd fejedelemet és Boris herceget köszöntötte fel. Az ebéd után a czári pár, Ferdinánd fejedelem és kísérete végig nézték a színházban az előadást.

A képviselőház ülése.

Budapest, ápril. 20.

A pénzügyi költségvetés részletes tárgyalását ma a dohányjövédékek folytatta a társaság. Okolicsányi László, Szederkényi Nándor és Várady Károly egyes dohánytermelő vidékek érdekében szólottak. Lukács László pénzügyminiszter konstata, hogy a legtöbb panasz a csempészet üldözése miatt van. Ebben abszolute nem helyezhet kilátásba a nyhéb eljárás, mert az állam a maga és mások megkárosítását nem hajlandó protegálni. Egyéb, jogos panaszok orvoslására természetesen gondja lesz.

Mezei Mór a kis lutrira vonatkozólag intézett kérdést a miniszterhez, a ki egész őszintén kijelentette, hogy a mi fáradozásaink meddők mindaddig, a míg Ausztriában a kis lutri fennáll. Lakatos Mihály a bányánál elhanyagolt törmelék-sót szeretné a rászorult lakosságnak kiszolgáltatni. Hoitsy Pál, mint minden évben, ezuttal is az aranybányászat bajaira sürgette az orvoslás. Horváth Gyula pedig a budapesti állami tisztviselők helyzetét szeretné javíttatni a millenniumra. Lukács László pénzügyminiszter megnyugtató nyilatkozatokat tett minde kérdésekre s aztán a tételeket, azokkal együtt a hátralevő többi részét is a költségvetésnek változatlanul megszavazták.

A többség a budget tárgyalásának befejezése alkalmából Lukács László pénzügyminisztert lelkesen és zajosan megéljenezte.

Rövid szünet után letárgyalták a napirendre tűzött javaslatokat is. Horánszky Nándor és Szederkényi Nándor kötődtek valamelyest, ám Dániel Ernő miniszter rövid felszólalása után a Ház a javaslatokat, köztük az alvincz-nagyszébeni vasutavonatkozót is, vita nélkül megszavazta.

Az ülés végén Lukács László beterveztette a költségvetési törvényjavaslatot, Krajszík Ferenc pedig mentelmi ügyről adott be bizottsági jelentést.

Holnap d. e. 11 órakor tárgyalják a millenáris javaslatot.

A „Csokonai-kör“ évi jelentése.

Debreczen, április 21.

A „Csokonai-kör“ tegnapelőtti közgyűlésén a kör múlt évi működéséről Bakonyi Samu dr. főtitkár olvasta fel a választmány jelentését, melyet az előbbiakban egész terjedelmében közlünk.

Tisztelt közgyűlés!

A Csokonai-kör a mai nappal működésének hatodik évét töltötte be. Munkálkodásainkról tisztelt tagtársaink és a nagy közönség előtt évről-évre beszámoltunk s így ösmeretesebbek ama nehézségek, a melyekkel küzdenünk keli nekünk és a kiket az Önök bizalma a Csokonai-kör élére állított! Az Önök dolga most e küzdelem fölött ítéletet mondani, mi nyugot öntudattal hivatkozhatunk munkálkodásunkra, a mely annyit kétségtelenül bizonyít, hogy az előttünk álló nehézségek bennünket el nem csüggesztettek s a küzdelem fáradsalmi munkára serkentő akaratumkat nem csökkentették.

Ugyanez a vágy dagasztja keblünket ma is, mint a mikor a Csokonai-kör megalakításával Debreczen művelt társadalmának olyan szellemi központot akartunk teremteni a melyből idővel a mi városunk külső emelkedésének és belső fejlődésének egyaránt hathatós előmozdítója s ezzel együtt nemzeti kultúrának is az ország többi közművelődési társulatai között egyik tényezője lehessen.

Ki is tagadhatná már ma, hogy a városok fejlődésével lehet azt a biztos alapot megteremteni, a melyen nemzetek és országok nagysága szilárdan felépülhet! Minél több nagy és művelt városunk lesz, annál nagyobb, annál műveltebb lesz nemzetünk, annál hatalmasabb hazánk.

A magyar államra a városok fejlesztésének nemzeti feladatai közül nagyon nagyon sok tenni való vár. Az idők viharaiiban elég volt a nemzetnek állami létét megmenteni s a jelenkor nyugodtabb folyása alatt ugy látszik még kevés ideje volt a ragyogó főváros mellett a vidéki központok kulturális haladásával olyan mértékben foglalkozni, a mint azt az egész ország egyetemes nagy érdeke megköveteli.

Kétségtelenül ez a legfőbb oka, egyéb bajok között a szellemi élet ama tulságos centralizációjának is, a mely ebben a mai mértékében inkább csak a vidéki nagyobb központok rovására maradhat érintetlenül. A javulásnak azért be kell következnie, ha öntudatos, fokozatos munkával a kitűzött nagy-célú komolyan vesszük és Magyarországot az egészszé összeforott magyar nemzetnek megakarjuk hódítani — nem a politikai hatalom gyűverével, de az egészséges nemzeti kultúra egyetemese áldásával. A politikai hatalom növelésére hasznos lehet a centralizáció, de a szellemi élet terén tagadhatatlanul üdvösebb, ha az ország fővárosának több kisebb központ segít a közművelődés melegének és világosságának terjesztésében.

Mivel pedig Magyarországon a magyar nemzeti műveltség a más nyelvű lakosság kulturájának fölötté áll, erős magyar művelődési központok megteremtésével idegen nyelvű honfitársaink között egyben a magyar nemzeti eszmének építünk mindmegannyi hatalmas várat, melynek bástyaiban kárt többé a legszélsőbb nemzetiségi ostrom sem tehet.

A mit a magyar állam eddig a kívánatos mértékben meg nem tehetett, azt pótolni kell magának a magyar társadalomnak, a melynek kötelessége városait jelentőségük és nemzeti hivatásuk tudatára ébreszteni s ennek a jelentőségnek mindinkább ébredező tudatát áldozatkész támogatással ernyedetlen munkálkodás lelkévé tenni.

De a társadalom a maga szervezeten tömegében sem a serkentés és támogatás, sem az önálló munkálkodás ezen feladatait nem teljesítheti. Ezért van szükség a szétszórt erők egyesítésére, a közös irány megállapítására és az együttes működés szabályozására. Ezen hivatás vár első sorban a magyar közművelődési egyesületekre és ezért alakult ez előtt hat évvel a magyar nemzeti szellem egyik leghatalmasabb képviselőjének nevével zászlóján, a Csokonai-kör is. Várossá tenni Debreczen külsőleg is, a tudomány és műveltségnek a nagy magyar alföldön fel egészen az északkeleti Kárpátokig sok sötét századon által terjesztett világosságát és melegét minél termékenyebbé tenni; a böles Debreczen erejét, szépségét fokozni, Debreczen nagyságával a magyar nemzet nagyságát munkálni: nemzeti létünk ezer esztendősi ha-

tárán a Csokonai-kör ez eszmék zászlajával indul a régi uton új munkára.

Mindez talán merészen hangzik, ha esz-kezeink fogyatékos voltára tekintünk, de csak a felismert kötelesség biztató szava lesz, ha az eszme erejére gondolunk.

Mikor négy évvel ezelőtt az elmék foglalkozni kezdtek azzal a kérdéssel, hogy a millenniumot Debreczen mivel ünnepelje meg: a „Csokonai kör“ kebelében hangzott fel legelőször az eszme, hogy az ezredévek Debreczen részéről való legméltóbb megünneplése a debreczeni egyetem megalapítása lehet. — Mennyi akadálylyal kellett és mennyi félreértéssel, gúncocsal, irigységgel, hidegséggel és szűkkeblűséggel kell még ez eszmének megküzdnie! De ha mi akarjuk, az a társadalom, a melynek elhatározása csak formailag különbözik a maga hivatalos képviselőjének akaratától, a debreczeni protestáns egyetem meglesz és Debreczen megalkotja az egyetlen valóban ezredéves emléket, Debreczen a mely iskolák emelésével emelkedett, a magyar szellemi életnek és nemzeti kultúrának az eddiginél hatalmasabb központjává, a magyar nemzet és állam egy újabb ezredévre szóló fejlődésének legerősebb tényezőjévé fokozódik, mikor a nemzetet az állam helyett megajánlkozza a harmadik egyetemmel.

A nagy munka dicsőségében és küzdelmeiben tagjai által részt kíván magának a „Csokonai-kör“ is, hiszen az egyetem létesítése épen csucspontja azon kulturális törekvéseknek, amelyeknek istápolása a „Csokonai kör“-nek ugyszólván mindennapi életét az elmúlt évben is betöltötte.

Ennek a mindennapi életnek hü képét akarják most a tisztelt közgyűlésnek főbb vonásokban bemutatni, bírálják meg tisztelt tagtársaink, hogy mennyiben sikerült nekünk ebbe a mindennapi életbe némi ideális tartalmakat öntenünk, amire a lét-küzdelmében kifáradt nemzedék lelkének, hogy erkölcsi egyensúlyát fenntarthassa, oly eminens szükség van.

Felolvasó üléseink új lendületet vettek és ha számban nem is sokkal mulják felül az előző évek működését, tartalmasság és hatás tekintetében semmi esetre sem maradnak el azok mögött. Törekedünk a nagy közönségnek nemes és gyönyörködhető szórakozást szerezni a szépirodalom fölünk telhető ápolásával s e mellett a szavaló és zeneművészet köréből vett előadásokkal igyekeztünk estélyeinket élénkíteni. De nem feledkeztünk meg felolvasó üléseink ama másik nagy czéljáról sem, mely a tudományos ismeretek népszerű terjesztését is egyik legelső kötelességünk ké teszi. Mindezt felolvasó üléseink tárgysorozatára való egyszerű visszaillesztésünk igazolhatja.

A múlt évben mai közgyűlésünkig összesen tizenkét felolvasó ülést tartottunk, 1. márczius 8-án, a mikor Géresi Kálmán ismertette újabb Oroszországi tanulmány utját; 2. márczius 29-én, a midőn Sinka Sándor olvasta fel „A nápolyi öböl és Pompeji“ mutatványokkal kísért ösmertetéseit. 3. május 14-én Guttenberg Pál ösmertette az University Extension és a tudományos legatosság intézményeit. 4. a folyó munka idejét mint mindig ezuttal is Csokonai Vitéz Mihály születésének évfordulóján november 17-én az „Arany bika“ szálloda disztermében közösvacsorával és tánczszel kapcsolatos ünnepélyesebb estélylyel nyitottuk meg, a melyen Rácz Károly zenei nyitánya után a „Debreczeni dalegyetel“ énekelte Zimay László Honfidalát és Géresi Kálmán alelnök megnyitó beszéde után Balogh Ferencz tartott az „Irodalom és könyvnyomtatás kezdeteiről Debreczenben“ szabad előadást, mely után dr. Vargha Bálint szavalta el „Istentelen Pál“ című balladáját, majd Mándoki Béla olvasta fel Könyves Tóth Kálmánnak a tudós kisasszony kalandja című novelláját, végül pedig a főiskolai énekkar énekelte el a Dalt a tihanyi echóhoz. A múlt esztendő utolsó felolvasó ülése decz. 13-án volt, a mikor Eötvös Károly Lajos a „Millennium és a színházi műsorok“ című alatt tartott szabadelőadást, melynek kapcsán az általa kívánt irány illusztrálásául bemutatta egy készülőben levő történelmi háttérű népszínművének néhány jelenetét. Majd

Otrokocsi Vég Vilma kisasszony szavalta el Petőfi Sándor „A szerelmes tenger“ című költeményét s végül dr. Komáromy Sándor olvasta fel „A zene eredete és fejlődése“ című tanulmányát.

A folyó év első felolvasó ülése január 10-én tartott, a melynek első tárgya Heine Henrik Kelemenné Zathureczky Beria által zenesített a „Kevlári bucsu“ jának előadása volt. A költeményt Eötvös Flóra k. a. szavalta a zongora kíséretet Sárváry Adél k. a. s az ének részek előadását a Debreczeni dalegyetel és a zenede három-három tagja teljesítette a következő tárgy S. Szabó József „Nő és anya“ című történeti elbeszélésének felolvasása volt, végül pedig Dr. Vargha Bálint „Beköszöntés“ és „Ne üzd el a szegényt“ című költeményeit olvasta fel. Jan. 24-én Koncz Akos „Szeretet és Szerelmem képekben és példákban“ című alatt tartott felolvasást majd Jeney Sz. Béla szavalta Granet Dancourt „Élet“ című monológját, s végül Hoffmann József énekelte La Palome című spanyol románczot, Szél-Dóczy „Kurucz világ“ című operettjéből Elemér dalát s a magyar népdalokat, Ezen felolvasó ülést a Bikában társas vacsora követte, melyhez hasonló estélyek tartását a választmány a tagok közötti szorosabb összeköttetés érdekében már korábban elhatározta volt. Febr. 7-én dr. Nagy Zsigmond „Séta a római katakombákban“ című alatt ismertette a keresztényiség elsőszázadainak kulturális életét, ifj. Vass Gyula pedig tilinkón játszott régi magyar ábrándokat és Zalai Márk „Nők az egyetemen“ című társadalmi tanulmányát olvasta fel. A feb. 21-én tartott ülésén dr. Bartha Béla olvasta fel „A szocializmusról“ irt érkezősét és Karácsonyi Ottilia k. a. szavalta Unger Luiza k. a. zongorakisérete mellett Vörösmarty Mihály, Szép Ilonkát. Balassa József „Gyermek lelkő“ ről irt neveléstani tanulmányát olvasta fel. Márczius 6-án Komlóssy Arthur ismertette a Stourdza hercege magyarországi vonatkozású történetét, dr. Tüdős János felolvasta „Szalmaláng“ című novelláját, Nagy Kálmán szavalta E. Kovács Gyulától „Árpád siri álmá“t, végül pedig Mándoky Béla olvasta fel Örvényi Ottó „Hü mind a siring“ című elbeszélését. Márczius 20-án dr. Gulyás István tartott előadást az Irodalmi divatokról, dr. Benedek János olvasta fel néhány újabb költeményét, dr. Varga Emil adta elő a „Nőnevelésről“ irt egészségügyi tanulmányát és Szüts Jenő felolvasta Bozaryék madonnája című novelláját.

A lefolyt munkaidényt az Arany Bika disztermében tartott közös vacsorával, tánczszel egybekötött estélylyel április 10-én zártuk be, a mikor Sáfrány Lajos adta elő Bodassy Pál „Nagyerdőn“ című idillját, Kölcsey Hedvig k. a. szavalta Illosvai Hugó „Férjhez menjek“ című monológját, Dóczy József előadta „Virág Éva“ ez. balladáját, K. Kiss József pedig a „Röntgen sugarakról“ tartott mutatványokkal kísért előadást.

(Vége köv.)

Irodalom.

— **Milleniumi történet.** A magyar olvasó közönség érdeklődése mindinkább fokozódik az „Athenaeum“ r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című tíz kötetes (milleniumi kiadás) nagy munka iránt, melynek már 3 vaskos kötetet közkézen forog. A negyedik kötetből, mely „A Hunyadiak és Jagellók kora“ címet viseli, most került könyvpiacra a negyedik és ötödik füzet, mely a füzetek sorozatában 67. és 68. számokkal van jelezve. Ezt a negyedik kötetet, a Hunyadi kor európai hírvé, jeles buvára Fraknoi Vilmos dr. püspök írja ki, úgy látszik, hogy nemes ambícióját és páratlanul álló történetírói fényes tehetségét ebben a kötetben a legnagyobb mértékben akarja érvényesíteni.

— **Magyar nemzet története.** L a m p e l R. diszművéből most jelent meg a 36-ik füzet, melylyel Szalay-Baróti a második kötet végéhez értek. E 36-ik füzet kép és műmélékleti dísz is csak oly színvonalon áll dús-gazdag és művészies kivitel dolgában, mint a

megelőző füzetek. Műmellékletül a Nagy Lajos bizodalmit feltüntető színes térkép van csatolva. A szöveg képei Nagy Lajos király titkos pecsétje, Nagy Lajos király gyűrűs pecsétje, Esztergom városának régi XIV-ik századi pecsétje, Budavár XIV-ik századi pecsétje, Pest régi XV-ik századi pecsétje, Kassa városa régi címere, Máriásy István siremléke, Magyar főúr a XVI-ik századból hadi viseletben, csata jelenet az anjou korból, Vajda Hunyad vára észak-nyugat felől, délkelet és nyugat felől.

Egyről-másról.

A gólya.

Tegnap délután Lenka egy levelet gyorsan bontott fel a terráson és lázas sietséggel futotta át a sorokat. Lenka egy csinos barna nyulánk fiatal asszony, a ki a köhécselő öreg rendű ura mellett gyakran halálra gúnja magát. Gyakran kéri az eget, hogy bár egy gyermeke születnék, a kivel majd elfecsegne unalmas idejében. De biz a gólya miad csak késik.

De térjünk vissza csak a levélhez. Érdemes sorok lehetnek, mert a karsu asszony szeme szinte lángol a mint végig olvassa a levelet.

— Dezső, Dezső, — ezt a nevet ejti ki halkán, édesen. Mintha jól esnéki (a mint ez a név a füleibe rezzen. Azután gyorsan leszalad a kis kertbe. Könnyű, izléses pángyoláját imbolygatja az áprilisi szél. Aztán odahúzódta a kerítés mellé, hol egy orgona bokor sűrűje rejti el. A kerítés nyílásán ki lehet látni az utcára, aztán ellehet nézni jó darabig le, le messzire. Az asszony szivecskéje ver, a mint kikémlél a nyíláson. A kis kezeit a mellére szorítja, hátha halkabban dobogna a parányi szíve. És a mint néz nyugtalanul, reszkette, egyszerre, mint egy sóhajlás rebben el az ajkairól: Dezső. Meglátta messziről, hogy Dezső közeledik. Nem hazudott. Megírta a levélben, hogy (ma felkeresi. Epen jó! egyedül találja. . . És a puha arcát a durva deszkához nyomja, annyira várja, annyira óhajtja látni. Nem mozdul egyet sem. Nem hallja azt se, a mint a ház felől rekedt száraz köhögés hallik. Ha az orgona bokor jobban ki volna lombosodva, talán meg se lehetne látni, de így a színes pangyola kivirít a sűrű ágak között. Az öreg ember, az ura már messziről meglátja és egyenesen feléje tart.

— Lenka! — kiáltja.

Az asszony összerenzen és gyorsan fordul vissza.

— Mit néztél kérde az ura és köhög hozzá.

— Valami zaj volt az utcán hebegi az asszony és fülüg pirul.

Az ura kedveskedő kedvében van. Gyöngéden átöleli és a ház tetejére mutat.

Az asszonyka odatekint, szemei megvillannak, szinte gyermekes örömmel mondja:

— Egy gólya!

És a vándor madár ott gubbaszt a ház tetején. Epen most érkezett és véletlenül oda szállt pihennil.

— Egy gólya! — köhög az ura. Igen ám, de jelent valamit. Lenkám, édes te boldog léssz. Ez a gólya a te boldogságodat jelenti. Én nem vagyok babonás, de most azt hiszem, hogy a mit annyit vártál. . .

E percében kinyílt a kapu és Dezső lépett be.

— Szervusz öcsém, mondja a vén ember. Hárman oszonázunk. Nézd a gólyát. Jelent ám valamit! Aztán édesen kedve czirogatja az asszonyt a ki izgatottan, remegve nyújtja kezét Dezső felé.

— Nos — szól az öreg — hogy el vagyatok csudálkozva. Kis galambocskám a gólya zavart meg?

Az asszony mereng. Lesüti szemeit, majd haragosan kiált fel:

— Nem, nem igaz! Ha meglátják a gólyát, akkor semmit semmit sem jelent! Miért jöttél haza ilyen korán? — Ha még a kaszinóban időzöl, — nem látod meg a gólyát és akkor talán. . . A kezeit összecsapta.

— Hess! hess innen! Csunya madár!

A gólya hosszú nyakát előre tartva bámult pár percig, aztán meglebbentve szárnyalt torony magasságig.

T. P.

Vidék.

— Veszett kutyák Miskolcson. Miskolcson nagy a rémület néhány veszett kutya garázdálkodása miatt. A minap az odaváló gypmester egyik segédjét marta meg a veszett kutya, amely közre került ugyan de akkor már három más kutyát megmarta volt. A szerencsés embert felvitték Hőgyes féle intézetbe, a szájkosár lévő kutyákat pedig egész nap fogdossák össze a városban. Két nap alatt ötvennél több kutyát pusztítottak el, de a három megmarta eb még mindig kószál a városban. A hatóság elrendelte a veszett állatok körözését.

— A nagyváradai főgymnázium szegénye.

A nagyváradai főgymnázium jó hírnevét eddig csak öregbitették a tanítványok, de a mint-hogy a tiszta buza között is megnő a konkoly, úgy akad elvéve egy-egy elvetemedett akasztófavirág, a ki gonosz tetteivel szegényt hoz a kitűnő intézetre. Ilyen volt Vargha István; VII osztályu tanuló, a kinek viselt dolgait annak idején részletesen megirtuk. Le is tartóztatták az elvetemedett tolvaj diákot de azóta egyelőre szabad lábra helyezték és ügye most a kir. ügyesség előtt van vádhatározat hozatal céljából. A btkv. §-ait megelőzőleg megkapta már a legszigorubb iskolai büntetést is, mely tegnap érkezett meg a tanterületi főigazgatóságához következőkben:

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Vargha István nagyváradai prem. főgymnáziumi VII oszt. tanuló több ízben elkövetett lopás, továbbá az iskolából való elmaradás igazolására hamis bizonyítvány kiállításá miatt az ország összes középiskoláiból kizárta.

— Nagy-Károlyi hírek. E hó 12-én tartott városi közgyűlésen a polgármester javaslatára a városház tanácssterme és a mellékerem hivatalos szobákká alakítatik át. A mezőrendőri kihágási ügyek bírásdásával Kiszalud József rendőrkapitány biztatott meg. A katonai lakbérosztályozás tárgyában eljáró bizottság felterjesztett javaslatát a magasabb lakbérosztályozásra vonatkozólag a honvédelmi miniszter nem fogadta el s erről a város közönségét leiratban értesítette; a közgyűlés nem szívesen, de tudomásul vette. A közigazgatási bizottság azon határozatát, hogy az orthodox izr. iskola tanítóinak nyugdíjárulékát a város fizesse, — megfélebbezni határozta, még pedig azon indokból, hogy csak egy törvényes izr. vallást ismer el. — Az ipartestület e hó 12-én tartott közgyűlését az iparhatósági biztosnak fel kellett oszlatni, miután rendet tartani s a kitűzött ügyeket letárgyalni lehetetlen volt. — Veszprémi Jenőné színtársulata e hó 12-én fejezte be működését. A közönség részéről nem valami melegség támogatásban részesült a mi egy részéről talán a társulat gyengeségének tudható be.

NAPI HIREK.

Debreczen, április 21.

Időjárás.

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenben küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Április 21. —

— Változó felhőzet. — Helyenkint csapadék. —

— Enyhe. —

— Debreczen milleniumi ünnepe. Debreczen város hazafias közönsége és törvényhatósága május folyamán viszi ki részét az ezredéves ünnepekből. — Május hatodikán délelőtt 10 órakor diszközgyűlés lesz gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt. A közgyűlés napján diszbankett lesz a Bika szálloda termeiben. Május tizedikén délelőtt

az összes felekezetek templomában ünnepélyes isteni tisztelet lesz, amelyen a hatóságot a tanács tagjai képviselik. Délután avatják fel a nagyerdei Dobos pavillonban a debreczeni nők milleniumi lobogóját. Május 17-én délután tartják meg a népünnepélyt, amelyre a városháza elől vonul ki a közönség az egyletek, társulatok és testületekkel élén.

— A debreczeni nők zászlója. A debreczeni nők milleniumi zászlóbizottsága tegnap délután Simonffy Imre polgármester elnöklete alatt ülést tartott, amelyen Márk Endre bejelentette, hogy a zászlóra 1050 990 frtba került. Ezután Zelingger bemutatja a valóban díszes kék-sárga zászlót, melynek egyik oldalán magyaros motívumu relief hímzés között a város címere, a másik oldalán pedig a Hymnus első sora: Isten áldd meg a magyart! van aranynyal kihezve. Ezután Márk Endre előterjesztésére elhatározták, hogy a zászló felavatási ünnepélyt május 10-én délután 4 órakor tartják meg a nagyerdei Dobos pavillonban ünnepi nyitányval, alkalmi ódával, mely után a nők megbizottja átadja, a polgármester pedig átveszi a zászlót. Az ünnepélyt a Hymnus előadásával. Az ünnepélyen a meghívottaknak 1 frtos belépőjegyeket adnak el az Emke és a Vörös kereszt debreczeni fiókja javára. A zászlóanya, akit 30 koszorus pár fog kísérni, Várad Szabó Jánosné lesz. Az alkalmi ódát dr. Körössy Kálmán írja. Az ülésen a következő hölgyek voltak jelen: Puky Gyuláné Veresné Szathmáry Teréz, Komlóssy Mihályné, gróf Dégenfeld Anna és Mária, Mayer Emilné.

— A beteg tb. főügyész. Dr. Magoss György városi tiszteletbeli főügyész — mint sajnálkozással értesülünk — néhány nap óta súlyos betegnek fekszik. Állapota a mai nap folyamán javult.

— Eihunyú hirlapiró. Lánecz-Horn

nyák Viktor, fővárosi hirlapiró, élete 35-ik évében, vasárnap délelőtt 9 órakor a Rókus-kórház 19. sz. kórtermében hosszú, kínos szenvedés után jobblétre szenderült. Nehány hét előtt Lánecz-Hornyak öngyilkossági kísérletet követett el, föbelötte magát, hogy így szabaduljon meg a lassan elő halál sorvasztó kinjaitól. A revolvergolyó azonban nem oltotta ki életét és gyorsan alkalmazott orvosi segély megmentette egy időre s a seb a koponyája jobboldalán nemsokára behegedt. Most aztán megölte az, ami ellen nem volt orvosság, a tüdővész. Lánecz-Hornyak Viktor Aradon kezdte hirlapirói működését, később Debreczenben volt lapszerkesztő. Onnan Budapestre jött s itt a Pesti Napló, később pedig a Nemzeti Ujság munkatársa lett. Budapestről Miskolcra ment s ott megalapította a „Borsodi Hirlap” című napilapot, mely a borsodi ellenzéknek volt közlönye. Miskolcson szerezte betegségét is. Mikor ismét visszatért a fővárosba, már súlyos beteg volt s mint tárczairó tartotta főnn magát. Temetését azok a lapok rendezik, a melyeknek az utóbbi időben tárczákat írt.

— Számvizsgáló bizottsági jelentés. Vértessy István, Kövy Lajos, Fischbein Ignác Dalmy Kálmán és dr. Czeglédy Mihály, mint az alsószabolcsi tiszsaármentesítő társulat számvizsgálói elkészítették a közgyűlés elé terjesztendő jelentésüket. A jelentés szerint a társulat összeskiadása 175.562 frt 13 kr, pénztári maradványa 15.887 frt 55 kr.

— Gazdasági ülés. A debreczeni gazdasági egylet választmányja vasárnap délelőtt 10 órakor a gazdasági tanintézetben ülést tart.

— A sorlaktanyában. ket állították 83-at talált a masnak. Ma a tonakötelest

— A könyve. A mu a debreczeni és áldásos m leumát. A jut rozathoz képe kár tartalmas történetét, am hogy milyen az egylet a l ivre terjedő f elolvasásra. A

? Talált mokrerti 236 szaka a rend mesteri telep meket talált, küdt egyik s láltak aludt, tekintett kör K a m a r i c az édes anyj szegény assz hívja a gyer jelenkezzen ben a gyermek alá s fiának

? Egy r bert híres z Debreczenben nak. P á v a éppen akkor kor a zsebének. Elfog házára, de e felhasználva vásári tömeg rendfőrség. M tönbe. Bün ezolják.

? Egy olajütői lak elismerve a benne belek már a börtö fogta el a r az utcán s intette, egy fekszi után büntetését, séghez.

? Vesz men megirt rosi hajdu valamint K Mint értes vizsgálat a bizonyította is szállitt zettel.

? Az t lel, furkós latos és alk ló, valóság lembe, ez egy ezzel a sze F. idegen az egyik Kövér Istv az lett a v ták a koi boszut lib Kövér Istv megtámadt ki nem jé előrántott

? Väs tegnapi vá tett látni e akadt a re este a vás

— A sorozás nagyban folyik a „Pavillon” laktanyában. Tegnap az első korosztálybelieket állították a mérték alá 307 ember közül 83-at talált az orvos katonai szolgálatra alkalmasnak. Ma a második korosztályba eső katonaköteleket vizsgálták meg.

— A negyedszázados nőegylet emlékkönyve. A múlt év júniusában ünnepelte meg a debreczeni jótékony nőegylet fennállásának és áldásos működésének huszonöt éves jubileumát. A jubileum alkalmából hozott határozathoz képest Szabó József egyleti titkár tartalmazta meg az egylet 25 éves történetét, amelynek minden lapja bizonyítja, hogy milyen teljesen töltötte s tölti be ma is az egylet a legmagasabb hivatást. Az öt jvre terjedő füzet ma jelent meg s méltó az elolvasásra. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

Rendőri hírek.

? Talált kis fiú. Harangi Bálint homokkerti 236 sz. alatti lakos jelentette az éjszaka a rendőrségi központban, hogy a gyepmesteri telephez közel egy három éves gyermeket talált, aki teljesen meztelenül ott feküdt egyik szalmakazal tövében. Mikor ráláttak aludt, álmából felébredve csudálkozva tekintett körül, azután elgagyogta, hogy őt Kamariczky Ferencnek hívják s hogy az édes anyja hagyta ott, aki nagyon nagyon szegény asszony. A rendőrség ez uton is felhívja a gyermek szüleit, hogy gyermekükért jelentkezzenek a rendőrségnél, mert ellenesetben a gyermeket Harangi Bálint veszi oltalma alá s fiának fogadja.

? Egy rafinált zsebtolvaj. Benzei Albert híres zsebmetsző, aki Nánásiról jött Debreczenbe egy kis jó vásárt csinálni magának. Pávay Gyula rendőrbiztos azonban éppen akkor csípte nyakán a gazembert, mikor a zsebében kotorászott a vásárbán egy urinőnek. Elfogták s beakarták kisérti a városházára, de közben egy alkalmas pillanatot felhasználva megugrott s csakhamar eltűnt a vásári tömegben. Jóval később talált rá a rendőrség. Megkötözve szállították be a börtönbe. Büntetése kitöltése után hazatoloncolják.

? Egy híres legényről. Mike Sándor olajütői lakos a leghíresebb verekedőnek van elismerve a környéken. Ha egy kis ital van benne beléköti az előfábe is. Verekedésért ült már a börtönben számtalanszor, verekedésért fogta el a rendőrség tegnap is. Garázdálkodott az utcán s mikor a 16. számú rendőr csendre intette, egy bottal úgy főbe vágta, hogy megfekszik utána az ágyat. Most a börtönben várja büntetését, miután ügyét áttették a kir. ügyész-séghez.

? Veszett kutya garázdálkodása. Ily ezimen megirtuk, hogy Szabó József volt városi hajdu kutyája megveszett s fiát Józsefet, valamint Kocsis István kocsisát megmarta. Mint értesülünk a kutya hulláján megejtett vizsgálat a veszettséget kétséget kizárólag bizonyította s a két sérültet a rendőrség fel is szállította a Hőgyes-féle fővárosi intézettel.

? Az ollós ember. Verekedni lehet ököl-lel, furkós bottal s egyéb az utóbbihoz hasonlatos és alkalmas eszközökkel, de hogy valaki ollót, valóságos posztönyíró ollót vigyen a küzdelembe, ez egy kissé ritka dolog. Pedig tegnap este ezzel a számszámmal akart viadalt nyerni Róth F. idegenből ideszakadt szabólegény, aki az egyik újbárosi kocsmában összeveszett Kövér István napszámmal. A veszekedésnek az lett a vége, hogy a szabólegényt kidobták a kocsmából. — A megsértett ember boszút lihegve várta a kocsmából kijövő Kövér Istvánt s mikor az egymagában kijött megtámadta, legyurta a földre s ha kiáltozásra ki nem jönnek a társai, lenyirja a hirtelen előrántott ollóval a fülét.

? Vásári csendélet. Mozgalmas volt a tegnapi vásárvasárnapja s a mint előre lehetett látni ennek a mozgalmas életnek nyoma akadt a rendőrség krónikájában is. Tegnap este a vásártéren Kosoknai István és Molnár

Sándor boros fővel összeveszekedtek s alaposan elverték egymást. Ugyancsak tegnap este felé a Laczi-konyha környékén Némethi Sándor és Ferenczi István megtámadták az előbb velük mulató Lengyel Mihályt s likat ütötték a feje búbján. Mindannyiójukat lezárták, egy szintén Cserei Sándor ismert zsebtolvajt is, aki Győri Erzsébettel s még másokkal szervezett zsebmetszésre alapított közkereseti társaságot. Kis Mihály meg a rendőrnek nem engedelmelkedett, sőt egy csoport marháat ráhajtott a megsérült rendőrré, aki azonban a nagy tömkelegből kiszabadulván, letartóztatta a hetyke legényt, ki a börtönben várja börtön büntetését.

SZINHAZ.

M ü s o r.

Szerda : Szegény Jonathán.
Csütörtök : Papa felesége.
Péntek : Nap és Hold.
Szombat : Gyermekasszony.
Vasárnap : Gyermekasszony.

Honthy háza.

Tegnap este a vásáros hét daczára aránylag csekély számú közönség előtt került színre a Honthy háza. Az előadás teljesen kielégítő volt, mit különben az egyes szereplők buzgalmanak köszönhetünk. Ezek közül kiemeljük Sándor Emilt, ki a püspököt mutatta be kitünő alakításban; Kőnyves Jenőt, ki Nemere Sándor szerepében nyílt színben is tapsokra ragadta a közönséget és Mezeyt ki valóságos kabinet alakítást produkált. A többiek, mint Makó Aida és Lubrinicz jók voltak. Haday bebizonyította, hogy kitünő drámai színész lesz belőle. Alakítása művészi nívóan állt s mi csak gratulálhatunk sikeréhez. Játzott még ifj. Németh is, a rendezésért Kőnyves Jenő feltétlen dicséretet érdemel.

H-y.

* A Tiszay pár bucsuja. Tiszay Dezső a kitünő buffó-komikus, ki anynyi feledhetlen estét szerzett művészi alakításával a debreczeni közönségnek s Tiszayné Ellinger Ilona, ki rég idő óta kedvence a közönségnek. Holnap lépnek fel szinpadunkon utóljára. Tiszay a „Szegény Jonathán”-ban a czimszerepet, Tiszayné pedig Molit játsza, mely szerepekben mindketten utólérhetetlenek. — Ugy Tiszay Dezsőt, mint Tiszayné a közönség ez alkalommal meglepetésekben s zajos ovációkban részesíti.

Távirat.

Báró Hirsch meghalt.

Budapest, június 21. (A Debreczeni Hirlap saját tudósítójának távirata : érk: délután 3 óra 50 pkor.) Báró Hirsch Mórítz, a jótékonyágáról Európaszerte ismert nagy emberbarát ma Komárom megyei birtokán hirtelen elhunyt. Életrajzi adatai a következők :

Hirsch Mórítz gerenthi báró szül. 1831 decz. 9-én Múnshenben. Számos és milliokat képviselő alapítványt tett felekezeti és nemzeti célra való tekintet nélkül, állandó jótékonyági irodát létesített Budapest, Páris, London, Bécs, Lemberg, Krakkó, Jeruzsálem és New-York városokban. Az orosz zsidóknak Argentiniába való telepítésén fáradozott s e célra is roppant összeget áldozott. Hazánkban is nagybirtokos és nemesszívü emberbarát volt.

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál —

— Ápril 11-től ápril 16-ig, —

1. özv. Szabó Sándorné Tóth Juliánna veszi Kéki Sándortól ennek 433 sz. a. házas telkét 5600 frt vételárért.

2. Csáti János és neje veszik Gönczi János és nejétől ezeknek Köntös-kerti szőlőbirtokukat 800 frt vételárért.

3. Szendrei Dánielné szül. Erdei Juliánna veszi Szendrei Dánieltől ennek 2878 nép sorszámú házának öt megillető fele részét 250 frtért.

4. ifj. Ungvári Andrásné Magyar Róza veszi ifj. Ungvári Andrásról ennek a debreczeni 48, debreczen pusztá nagy-cserei 30 és 165 sztkvkben foglalt ingallanaikból öt megillető 1/2 részét és végre a debreczeni pusztá nagy-Cserei 30 sztkvkben foglalt ingatlanból öt megillető 1/18 részeinek fele részét 10000 frt vételárért.

5. Novotny György veszi Áment Józseftől ennek csigekerti szőlőjét 5500 frtért.

6. Áment József veszi az ipar-egyesületi takaréki és hitelintézetétől ennek 3620 sztkvkben foglalt csigekerti szőlőjét 5000 frtért.

7. Erdei János és neje veszik Novotny Györgytől ennek csigekerti szőlőjét 6500 frtért.

8. Nagy Sándor és neje veszik Korom József és nejétől ennek a debreczeni 1915 sztkvkben foglalt ingatlanokat 110 frtért.

9. Dr. Nágel Zsigmond és neje veszik dr. Freund Jenő és nejétől ezeknek 2079 sz. a. házukat 16000 frtért.

10. Sinka Sándor és neje veszik Ábrahám Imre és nejétől ezeknek ujosztású szántóföldjüket 6000 frtért.

11. Lovas Bertalan és társai veszik Szántó Sándortól ezeknek 2329 sz. a. házukat 2000 frtért.

12. Molnár Sándor veszi Vida József és nejétől ezeknek majorsági földjüket 450 frt vételárért.

13. Kovács Béla és neje Kovács Juliánna veszik Szakál Gergely és nejétől ennek 1501 sz. a. házas telkét 1950 frtért.

14. Kozák Ferenc és neje Várad Eszter veszik Karak Gáborné szül. Cserei Juliánától ennek 2761 szám alatt házas telkét 1900 frtért.

15. Gebei Ferenc és neje veszik Mózes Mihály és nejétől ezeknek csapó-kerti szőlőföldjüket 394 frt 80 krért.

16. Kozma Jánosné szül. Besenyei Zsuzsanna veszi Kozma Jánostól ennek 2958 sztkvkben foglalt ingatlanát 250 frtért.

17. Bruckner Sándor és neje veszik Szeben Ferenc és nejétől ezeknek csapó-kerti szőlőföldjüket 100 frtért.

18. Sinay Gyula és neje veszik Nyilas Gáborné Erzsébet Zsuzsánától ennek ondódi földjét 6800 frtért.

19. Hadházi Bálint és neje Dul Sára veszik Kiss Sándortól ennek liba-kerti földjét 600 frtért.

20. Pál Juliánna Hatvani Jánosné veszi özv. Pál Jánosné Rác Zsuzsánától úgyis mint kiskóruak gyámjától ezeknek 4948 sztkvkben foglalt ingatlanaikból öt megillető 3/4 ed részét és 1/4 ed részét 317 frt 30 krajczárért.

21. Pál Sára Kovács Mihályné eladja a debreczeni 4948 sztkvkben foglalt ingatlanok öt megillető egyharmad részét 317 frt 38 krért Hatvani Jánosnak.

22. Hatvani János veszi Hatvani Jánosnéól ennek 4948 sztkvkben foglalt ingatlanok öt megillető egyharmad résznek felét 158 frt 92 krért.

23. Szent-Királyi Tivadar és neje veszik Tóth Elektől ennek 43 sz. a. házas telkét 11100 frtért.

24. Kovács Mihály és neje veszik Nánási József és nejétől ezeknek ujkerti szőlőföldjüket 975 frtért.

25. Kovács Mihály és neje veszik Balogh István és nejétől ezeknek köntös kerti földjüket 1250 frtért.

26. Molnár Gábor veszi László Mária Szendrei Ferencné és társától ezeknek ujosztású szántó-földjüket 525 frtért.

27. Kovács Gábor és neje veszik Erdei András és nejétől ezeknek ujosztású szántó-földjüket 120 frtért.

28. Daku János és neje veszik Daku István és nejétől ezeknek 121 sorszámú házas telküket 4350 frtért.

Millenium.

Az új műcsarnok.

Az új műcsarnokba már néhány napja hogy beérkeztek az összes bajelentett képek, szobrok, rajzok, s már egy két napja a képző művészeti társaság juryjének a munkája folyik. A képek elhelyezéséhez azonban csak a jövő héten foghatnak amikor a belső díszítési és dekoráló munkákkal végeztek. Az új műcsarnok, amely jövőre állandó hajléka lesz a képzőművészeti kiállításoknak, egy nagy görög stílus oszloposarnokkal kezdődik, ahonnan tágas előcsarnokba jutunk, a hol a szükséges helyiségek vannak jobbra-balra: pénztár, ruhatár, toilet szoba stb. Innen balra egy nagy terem nyílik: a társaság ülésterme, jobbra pedig a titkári hivatal. A szemben levő nagy bejáró a kép kiállítások termeibe visz. Felülről világított nagy három terem nyílik itt egymásba, ahol a közepen kényelmes pam-lagok pihenőre hívják a közönséget. A teremek majdnem koczká alakúak s elég tágasak ahhoz hogy minden képhez megtalálhassuk a kellő néző pontot. — A festészeti kiállítás csarnokának folytatása — kör alakú, magas szintén felül világított nagy szobrászati terem, amelyből az építészeti kiállítás helyiségébe jutunk. A szobor kiállítási terem körül díszes loggiák vannak, ahonnan a buffetbe lehet jutni. Ettől oldalt még egy pár mellék helyiség van, köztük a konyha, éléskamara, és végül ismét oszlopos előcsarnok, amelyből a hátsó lombozat a szabadba visz át.

A kiállítás faluja.

Már most meglehetősen nyitni, annyira készen van a kiállítás falva. Már az útja is be van hintve szép sárga kavicsos homokkal, a házakban a kis kertek kezdenek zöldelni, kihajtani s az egészen talán csak egyetlen látképe van, hogy nagyon is tiszta, ragyogó, szép takaros. A házak, ezek a szebbnél szebb, hajszálhívny lemásolt házak, a melyeknek minden része más és más milyen: az építése, a berendezése, teteje, kapuja, kerítése, kutja, kéménye, belől is majdnem teljesen be vannak rendezve. A takaros szobák beszédes magyarázó a magyarországi népeletnek. S nem hiányzik belőlük semmi, amit a jobb módú paraszt házában megtalálunk. A szobákban meg van minden butor, a falakon képek, czifrára festett kőedények, még a kakukos óra is ketyeg a falon. Az ágy mindenütt meg van vetve, s valóságos tanulmány az etnografia iránt érdeklődőknek az ágyvetés módja a különböző vidékeken. Az egyik vidéken magasra vetik az ágyat, szinte a mennyezetig, a másikon egész lapos; az egyik nyitott s a vánkások álló helyzetben vannak elrakva, más vidéken tarka színes takaróval terítik le az ágyat. A konyhák, pajták, szék, istálló, ólak is bevannak rendezve, eke, lócs, kasza, kapa, gereblye a maga helyén áll, a széküben pedig zsákszáma az élés: buza, rozs, zab. Még csak egy dolog hiányzik a faluból: a lakók, ezek a hűen fotografia után csinált bábalakok, amelyek felöltöztetve fogják a szobákat, az istállót, nyomtatott, udvart, kertet benépesíteni. De az eleven lakók már itt vannak. Minden háznak a gondozója az illető vidékről való, derék, szálás legény vagy házaspár, akiket a vármegye szemelt ki erre a tisztra, s a kik a kiállítás végéig itt maradnak. Aki majd végig megy a falun és szóba ereszkedik ezekkel az értelmes, a maguk dolgában járatos emberekkel, az másfél óra alatt meghallhatja a Magyarországon divatos összes nyelveket és tájszólásokat. Mind kiszemelt érdekes alakok, s némelyik a feleségével, fiával, lányával jött fel a nagy ünnepekre. Érdekes alak különösen a hunyadmegyei oláh ház gondozója; derék vállas legény: Hunyady Jánosnak hívják s bebizonyítottan leszármazottja a nagy Hunyadiak egyik ágának. A faluba való bábalakok a napokban érkeznek meg Bártfáról s ha ezeket is elhelyezték, a falu már teljesen készen lesz.

Különfélék.

+ Pulszky Károly és a becsületrend. A francia becsületrend fegyelmi tanácsa — Pulszky Károlyt kitörülte lovagjainak sorából. Pulszky Károlyt 1885-ben nevezték a becsületrend lovagjának, Szemere Attilával egye-

temben, a midőn is ők ketten egy francia czelebritásokból álló társaságot, kiknek élén akkor Lesseps állott, Magyarországra vezettek. A budapesti francia főkonzul most jelentést tevén, hogy Pulszky Károly sikkasztás vádjára állt és fogva is van, a Grande Chancellerie egyszerűen törölte a nevét.

+ Öngyilkos merénylő. Mátyás Józsefet, a kolozsvári dohánygyárnak azt az elcsapott felügyelőjét, aki az utcán, ráltott Hatházy dohánygyári igazgatóra, tegnapig hiába igyekezett kézrekeríteni a rendőrség. Tegnap visszalopódzott a városba s be akart menni a lakásába. A rendőrök észrevették s üldözőbe vették. Mátyás a Szamos felé futott. Mikor a vízhez ért revolvért rántott elő a zsebéből s a rendőrökre szegezte. De hamar mást gondolt, mert a sekély vízbe ugrott s mellbe lötte magát. Azonnal meghalt s a rendőrök csak azt jelenthették be a főkapitánynak, hogy már ő maga megbüntette magát a merényletért.

+ Ismét tüntetések Zágrabbán. Táviratilag jelentik Zágrabból, hogy a zászlóügyben elítelt Balaskó jogász visszatérése ismét tüntetésekre adott alkalmat. A tüntetéseket deák- és munkások rendezték és oly nagy mérvet öltöttek, hogy a rendőrség kivont oldal-fegyverekkel volt kénytelen közbelépni. — Három munkást letartóztattak, — többeket megsebesítettek. — Egy csoport ember később beverte a polgármester összes házalakait.

+ Vizbefult utasok. Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap Eger közelében, az ide közel fekvő Tótfalu mellett, a Tarnán. A Károlyi-uradalom egyik kocsisa, egy társával Tótfaluból Kompolra akart hajtani szekerével. A Tarna hidjához érven, látták, hogy a hidat két szélén felöltő földréteget a megdagadt folyó hullámai elmosták s így a hidra csak nehezen lehet feljutni. Amig ezen tanakodtak, a Tarna föld a szekér súlyára alatt leomlott s a szekér a lovakkal s benne ülő két emberrel együtt a vízbe fordult. A két ember nagy rémületében a helyett, hogy a lovak istüángját elvágták volna, fejét vesztve iparkodott menekülni. Ez azonban nem sikerült a szerencsétleneknek. Egyik a ló hátára ugrott, a másik a ló farkába kapaszkodott s velőt rázó sikoltással segély után kiáltozott. A partra ezalatt nagy számban gyűlt össze a nép, de senkinek sem volt bátorsága a veszélyel szembe szállni s így a két ember lovastul szekerestül együtt a nép szemelátára odaveszett a hullámok között. — Később keresésükre indultak, — de még most sem találtak meg a hullákat.

— Egy festőmodell zavara. Érdekes történetke kering most a festők között. Egyik modelljüket, a kis Lédát, Molnár és Trill pokol-festők megfestették Rimini Francziskának. Ma, hogy a pokol már közel van a megnyitáshoz, megjelenik ott a kis Léda egy dalmát leánykával és térdénélva könyörög, hogy vegyék ki a pokolból. És nagy sírás zokogás között elmondta hogy őt egy fiatal ember eljegyezte és hogy ő világtalan édesanyjának a tudta nélkül járt el a festőhöz mintául. A Pokolban egy segítettek a bajon, hogy egy helyen ráfestették a tenyerét az arczára, a mint a szeméit eltakarja, a másik helyen pedig a dalmát leány arczával helyettesítették a kis Léda arczát, vagyis Rimini Francziskáét, a ki a Pokolnak legérdekesebb alakja.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

Debreczen, április 21.

Készáru 5-7 krral olcsóbb.

Őszi buza	6.79 - 6.81.
Tavaszi buza	6.60 - 6.62.
Őszi rozs	5.63 - 5.65.
Tavaszi rozs	— — — —
Őszi zab	5.45 - 5.47.
Tavaszi zab	— — — —
Május-juniusi tengeri határidőre	3.80 - 3.82.

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya 1895. április 21.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz: páronkint 400 klgron felüli sulyban (56 —

król 57 krig. Öreg közép (páronkint 300 400 kgr. sulyban) — 54 — krtól 57, — krig. Fiatal nehéz (páron — 320 klgron felüli sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fiatal közép (páronkint 251 320 klgr. sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — — krtól — — krig. II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) — — krtól — — krig. Közép (páronkint 220 — 280 klgr. sulyb.) — — — krtól — — — krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban — — krtól — — krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) — 56 krtól 57 — krig. Közép (páronkint 220 — 260 klgr. sulyban) — 56 — krtól 57 — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) — 55 — krtól 56 krig.

Sertés létszám: 1896. évi április hó 17. napján volt készletben 10981 darab 1896. évi április hó 19. napján felhajtott — — drb. 1896 április hó 19. napján elszállított 233 drb. 1896. április hó 20. napjára maradt készletben 10743 drb. Hizottsértés forgalom változatlan.

CSARNOK.

A szabadító.

(Folytatás.)

Avatatlan világ!

Csak hogy mint azt mi jól tudjuk, az ember mindig több után vágyódik, mindig magasabbra törekszik; így Ella és Zoltán sem lehetek megelégedve boldogságuk ezen stadiumának tartósságában, valami állandóbb után vágyódtak — házasodni akartak.

Boldog ifjúkor, mely öntudatlanul oly érzelmenek engedte magadat át, mely a rendjellel bíró orvosunk előtt ismeretlen — az önzetlen szerelemnek.

Dr. Halász urnak sejtelve sem volt azon gyengéd érzelmeiről, melyek egyetlen leánya egész énjét uralták, és mialatt Ella ott fenn a hetedik égben csak egy kis helyet keresett, hol majd Zoltánjával patikát nyit és hol majd teljesen szerelmüknek élnek, az alatt atyja állampapirjai szelvényeit vagdastala és szellemileg az ország ifjai körében kalandozott, keresve olyant, ki elég gazdag ahhoz hogy Elláját ez életen keresztül magával vihesse hogy őt mindenkor megvédelmezhesse.

És épen mikor ő az ifju Rotschildra gondolt és elmékedett a felett, mily áldozatok árán kötheti meg az „üzletet“ az öreg Rotschilddal, hogy így egyetlen leánya boldogságáról is gondoskodva legyen, az előszobából a papagáj hangja: „jó napot“ üti meg a dobhártyáját és belép Zoltán, kit szerelme örületetes bátorsággal ajándékozott meg, ki eljött, hogy megkérje Ella kezét.

Vannak pillanatok és helyzetek az életben melyeknek esetelésére a költő gyengéd lelkülete nem képes, melyekben a magány hőse az ideális magaslattól lezuhan és lelép a mindennapias élet mélyebb légióiba.

Zoltán is átélte ily pillanatot.

Egy órával később, mint Zoltán dr. Halász palotája küszöbét átlépte, ismét a kapu előtt állott, hova utána röpjött ma kiváslalt kalapja és mialatt ő frakkja ujjairól letörölte a fal maradványait, melyek sebes visszavonulásakor a surlódás folytán arra ragadtak, az ifjúkori szerelem geniusza gyászolva takarta el arczát.

III.

Néhány héttel ismét tovább értünk. A szerelmeseik szíve e csapás alatt ugyan nem tört mindjárt össze, mégis erős zuzódást szenvedett, minek Ella azzal adott kifejezést, hogy a „kutya kutya tarka“ melódijának csodálatraéltó művészettel oly elegikus színezetet adott, hogy Neró — kis kutyája — is csodálkozva tekintett urnőjére; ezalatt Zoltán a mérgeket vette sorba kezébe és tanulmányozta a palackok és üvegek felírásait. Képzeltet tehetése volt izgatva, látta maga

előtt a kettő goediáját, sőt ben le volt ityal a halál ket Zoltán a doktor szeret

Kéjes é idejekorán v üvegesére, m hogy a patil kell tartani a remélte, hogy lán megpuhu

Ugyanis földfedezésre j élelmi szereim és hogy egés állandó önmé

Zoltán s tén e felfede jesztettek, ho vegyi elemzés állani elrom nem az élelm rült-e elő?

Zoltán e tudomány ez laboratóriumát, élelmi sz kollegái köré megtek tekint

Kérdi m olvasóm, hát bet patikusur zetben emléke addig is Ella tesen le kell ságáról, mert nál az ajtót e ajtót először egy elzárt pa szolga seprív

Halászel unokatesztvére a melyen a részt, sőt ez e házigazda leg gára, melyne érdemkereszt.

A lakom le — de köv Már es pedig a borbó tást nyert a l gyanuja folyt galati fogsági említett lakor és a kir. ügy igazság szolg

A Göncz démia palotájaba Nyilvános van hétfőn szerd Muzeum, ként d. e. 10-11 Farnuka iskolai műhelyéb ooport. Szerdán

Az „Arany estély van: hétfő A Hungári és vasárnapokon zenekara.

Az „Arany teukint a Magyar zenekara felvált Az „Angol testvérek, péntek jászának.

A „Margit“ u. 1/6-1/9 óra tonazenekar.

V a Érvény Egység

Budapest-felé Budapest-Nagyv P.-Ladány-Nagy Csak P.-Ladányig Szentmar-M.-Szig

előtt a kettős öngyilkosság feltűnésteltő tragédiáját, sőt már olvasta a lapokat, melyekben le volt írva, mint pecsételték le egy korbalt a halál serlegéből boldogtalan szerelmüket Zoltán a patikussegéd és Ella, Halász doktor szeretetreméltó leánya.

Kéjes érzés fogta el e gondolatra, de idejekorán visszatette a dugót a cziankali üvegcsébe, mert még elég jókor jutott eszébe, hogy a patikusok kongresszusán felolvasást kell tartani az élelmi szerek hamisításáról; remélte, hogy nagy hírnévre tesz szert és talán megpuhul Halász ur szíve.

Ugyanis egy új kor hajnala virradt. Azon fölfedezésre jutott, hogy az emberek újabb élelmi szereink hamisítására adták magukat és hogy egész életünk nem más, mint egy állandó önmérgezés.

Zoltán szerelmének első stádiumában történt a felfedezés, melyet a lapok annyira terjesztettek, hogy az előttünk költött tojást is vegyi elemzés alá vették, mert ki merne jóállani elromlott korunkban, vajjon a tyuk nem az élelmi szer hamisítók kezei közül került-e elő?

Zoltán egész lelkesedéssel adta magát a tudomány ez ágára; kora reggeltől késő estig laboratóriumában vegyelemmezte a táplálékokat, élelmi szereket. Tekintélyre tett így szert kollégái körében, a tejesasszonyok pedig remegtek tekintete előtt.

Kérdi már most egynémelyik érzékeny olvasóm, hát Ellára nem is gondol már többet patikusunk? Erről majd a következő fejezetben emlékezem meg, kérem kisérjenek el addig is Ella atyjának palotájába. Természetesen le kell mondani egyelőre Zoltán társaságáról, mert azon nap óta, mikor Halásznéknél az ajtót először fölnyitotta és mikor ott az ajtót először „fölnyitották“, e ház Zoltán előtt egy elzárt paradicsom volt, mely előtt a házi-szolga seprével állt cherubként.

Halásznéknél az alkalomból, hogy Ella unokatestvére férjhez megy, ünnepi ebéd volt, a melyen azonban csak a rokonok vettek részt, sőt ezek se mind. Mindennek dacára a házigazda legujabb fekete frakkját vette magára, melynek bal oldalán ott tündökölt az érdemkereszt.

A lakoma vidám hangulat mellett folyt le — de következményei...

Már este rebesgették, másnap reggel pedig a borbélyok és mosónők által megerősítést nyert a hír, hogy Halász dr. mérgezés gyanúja folytán vád alá helyeztetett, sőt vizsgálati fogságba került. Öt órával ugyanis az említett lakoma után két fegyveres börtönőr és a kir. ügyész jöttek el Dr. Halászáért és az igazság szolgálói letartóztatták.

(Vége köv.)

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Othon“-a a keresk. akadémia palotájában.

Nyilvános olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Muzeum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

Famunkatantítás. A kézügyesítő egyesület főreál iskolai műhelyében d. u. 2-4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek.

Az „Arany Bika“ kávéházban hetenkint két zeneestély van: hétfőn Rácz Károly, szerdán a Magyarok.

A Hungária kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyar testvérek zenekara.

Az „Arany Bika“ vendéglő éttermében vasárnap este tenkint a Magyar testvérek, Rácz Károly és Veres Tóli zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Angol királynő“ vendéglőben kedden Magyar testvérek, pénteken Rácz Károly és vasárnap Veres Tóli játszanak.

A „Margit“-fürdőben vasárnap és ünnepnapokon d. u. 1/6-1/2 óra közt sétahangverseny. — Játsszik a katonazenekar.

Vasuti közlekedés. Érvényes 1895. október hó 1-től.

Egységes vasuti (zóna) idő szerint. Debreczenből indul:

Budapest-felé	gyorsvonat	reggel	8 ó. 40 p.
Budapest-Nagyvárad fele	délután	12 ó. 36 p.	
	este	10 ó. 31 p.	
P.-Ladány-Nagyvárad felé ¹⁾	délután	3 ó. 48 p.	
	minden kedden	délben	12 ó. — p.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 ó. 15 p.	
Szatmár-M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 p.	

Szatmár-M.-Sziget felé	este	8 ó. — p.
Csak Szatmár	éjjel	3 ó. 05 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	reggel	5 ó. 15 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	reggel	8 ó. 25 p.
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	este	8 ó. 05 p.
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	délután	4 ó. 02 p.

¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.
²⁾ Közvetlen kocsi (Junius 15-től Szept. 15. Kas-sára.)

³⁾ Közvetlen kocsi Miskolczon át Budapestre.

H.-Böszörmény-Büd-Szt.-Mihály felé	(m. á. v.-tól reggel	5 ó. 48 p.
	vásártérről	6 ó. 04 p.
	m. á. v. délután	3 ó. 57 p.
	vásártérről	4 ó. 10 d.
Füzes-Abony felé	(m. á. v.-tól reggel	5 ó. — p.
	vásártérről	5 ó. 13 p.
Ohat-Köcs-Polgár felé	(m. á. v.-tól d. é	4 ó. 12 p.
	vásártérről d. u.	4 ó. 22 p.
Qerecske-Nagy-Léta felé r.	8 ó. 35 p. és d. u.	4 ó. 17 p.

Budapestre érkezik:
a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy. v. d. u. 1. ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 " " sz. v. este 8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 " " reggel 5 ó. 45 p.

Budapestről Debreczenbe indul:
a délután 8 ó. 47 p.-kor érkező sz.-v. reggel 9 ó. 40 p.
az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy. v. délután 2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 " " sz. v. este 7 ó. 05 p.
" " 2 " 40 " érk. sz. v. (P.-Ladányig gy. v. átszállással) este 9 ó. 15 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapest-Nagyvárad felől	délután	8 ó. 47 p.
" " " " " " " "	gyorsvonat este	7 ó. 09 p.
" " " " " " " "	éjjel	2 ó. 40 p.
Nagyvárad-P.-Ladány " "	reggel	7 ó. 41 p.
Csak P.-Ladánytól " "	reggel	4 ó. 55 p.
M.-Sziget-Szatmár felől	reggel	7 ó. 50 p.
" " " " " " " "	délután	12 ó. 16 p.
" " " " " " " "	este	10 ó. 16 p.
Csak Szatmártól	este	7 ó. 45 p.
Kassa-Miskolcz felől ¹⁾	reggel	8 ó. 07 p.
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől ²⁾	este	7 ó. 40 p.

¹⁾ Közvetlen kocsi Budapestről Miskolczon át.
²⁾ Közvetlen kocsi (Junius 15-től Szept. 15.) Kas-sáról.

B.-Szt.-Mihály-H.-Böszörmény felől	(vásártérről reggel	8 ó. 09 p.
	m. á. v. hoz "	8 ó. 17 p.
	(vásártérről este	6 ó. 35 p.
	m. á. v. hoz "	6 ó. 44 p.
Füzes-Abony felől	délután	5 ó. 21 p.
Füzes-Abony felől m. á. v.-hoz		5 ó. 30 p.
Ohat-Köcs-Polgár felől	vásártérről reggel	7 ó. 50 p.
	m. á. v.-hoz "	8 ó. — p.
Nagy-Léta-Derecske felől r.	7. ó. 25 p. d. u.	3. ó. 18 p.

A legjobb és legbiztosabb hatású szer szeplő, májfolt ellen a

Vénus arczenőcs¹⁾

mely kapható egyedül csak a készítőnél

Molnár Lajosnál

gyógyáru raktár Frohner épület, a megyeházzal szembe, 1 tégely 75 kr. Ugyanitt mindenféle illatszerek, pipere czikkek kaphatók a legolcsóbban.

II. Magyar osztály-sorsjáték.

III-ik huzás

1896. május 12 — 28-ig főny. 400.000 korona és 600000 jutalom, kedvező esetben

Egy millió korona nyerhető.

Eredeti sorsjegyek a III-ik huzásra:

1/1	1/2	1/10	1/20
60.—	30.—	6.—	3.—

forintért. ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett

a Debreczeni ipar és kereskedelmi bank

Debreczen, Piacz-utca 1829. I emelet.

Stern József és testvére

NAGYKERESKEDŐK és GYÁROSOK.

DEBRECZEN,

PIACZ, 1584. A „BIKA“ SZÁLLODA MELLETT.

UJDONSÁG

Tavaszi és Nyári idényre:

Szövött és kötött áruk,
Női, férfi és gyermek harisnyák kesztyűk,
Turista és torna INGERK,
Női és férfi fehérneműek, mosó ruhakelmék, nyakkendők,
ESERNYŐK, színtartó kötő és himző PAMUTOK minden minőségben.
Csipke, szallag és diszek. stb.
Mindenféle szabókellékek. Norinbergi áruk nagy választékban.

Ajánlják a n. é. közönségnek **dusan felszerelt detail osztályukat** (kicsinybeni eladás) **eredeti gyári árukon.**

Saját gyártmányu **KEFE-ÁRUK** háztartási, gazdálkodási és ipari czélokra.
Ecsetek, meszelők, seprők,
ruha-, haj-, fog és körömkefék,
fésűk, szappanok,
illatszerek, valamint minden e szakmához tartozó bel- és külföldi
toilett czikkek dus raktára.
Fodrász termék teljes felszerelési czikkek.

Kiadó kényelmes uri lakások

a Kereskedelmi palota mellett 338. szám alatt.

1. Az emeleten 5 szoba nagy beüvegezett folyosóval, konyha, kamara, kényelmes 2 klozett, a legjobb ivóvíz az emeletre felvezetve, mosókonyha, pincze és fűskamara; az emeletre való feljáráshoz 2 lépcső vezet elül és a hátulsó részen; azonnal bele lehet költözni.

2. A földszinti lakosztály épen annyi helyiséget tartalmaz, mint az emeleti lakosztály. Bele lehet költözni Május 1-én.

3. Földszint az utcára tartozó bört-helyiség 1 konyhával és 1 szobával minden órában kiadó.

216. szám.

Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulat gyártmányainak

ÁRJEGYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított a 1887. június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokra vonatkozó egyezmények szerint.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt.	
	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű	14.—
B. Szinte „ aprószemű	13.40
0. Király liszt	13.—
1. Lángliszt kivonat	12.20
2. Elsőrendű zsemlye liszt	11.40
3. Zsemlye liszt	11.—
4. Elsőrendű kenyér liszt	10.80
5. Közép kenyér liszt	10.40
6. Kenyér liszt	9.60
7. Barna kenyérliszt zsákkal á 70 kg	9.—
8. Takarmány liszt	6.—
11. Finom korpa zsákkal á 50 kg.	3.80
12. Durva „ zsáknélkül	3.60
„ „ zsákkal „	3.60
„ „ zsáknélkül	3.40
Csírke buza zsák nélkül	3.—

Debrecen, 1896. márcz. 26.

Gyönyörű minták magánosoknak ingyen és bérmentve; tartalomdus **mintakönyvek** szabó mestereknek a postadíj megküldése mellett.

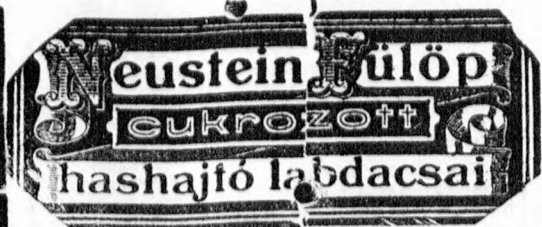
Ruhaszövetek

Peruvien és **Dosking** lelkészek számára, előírás szerinti állami tisztviselők egyenruhájának, ugyszintén **VETERÁNOK** és **TÜZOLTÓKNAK**, **LIORÉEK**; szövet **BILIÁRD** és **JÁTEKASZTALOKRA**, **KOCSIHUZATOK**, **FÉREI** és **NŐI** **LODEN** **NŐI** és **MOSÓ SZÖVE** **TEK**, **UTAZÓ PLAIDEK** 4—14 frtig.

Valóban értékes, **TARTÓS**, **TISZTA** **GYAPJUAÓL** készült szöveget, amely nem olyan rongy, hogy a csinál-tatás költségeit sem érdemli meg, ajánlja

Joh. Stikarofszky

Brünn, (központi, fél milliót érő raktára az osztrák szövő-ipar társulatnak.)



(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET labdacskok.)

SZÉK SZOBORULÁ

a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekerca, mely 8 doboz it 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. é.



ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Erzsébet-pilulát. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelem mi törvénytiszteleg védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerháza
WIEN, I. Plankengasse 6.

Raktár Debreczenben: Rothschnek V. Emil, Tóth Béla, Balázs Ödön, Mihailovits István, Tamássy Béla, Muraközy László és Füleki Pál gyógyszerházában.

STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE

csász. és kir. szab. hangszer-ipar
Telefon. Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 36. szám. Telefon.

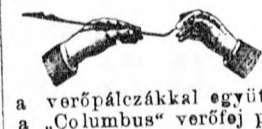


Czimbalmok, hegedűk, fuvolák és teljes zenekari felszerelések.

Zongorák javítása és hangolása pontosan teljesítetű.

Saját gyártmányu, mindennemű hangszerek és azok kellékei és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenészkészletek javítása és hangolása szakkerületi pontossággal teljesítetű.

Zenélő-, dísz- és pipere tárgyak, mechanikai szalonhangszerek legnagyszerűbb raktára.



Cs. és kir. szabad. „Columbus” czimbalomverőfej megszünteti az eddig fájó fájó fájó pamutozást és ezernél is erősebb és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bármilyen irányba és mindenkor le is húzhatja. Sohasem pusztul el. Ára a „Columbus” verőfej párja 1.— frt.

Legujabb! Legujabb!

INTONA

Elpusztíthatatlan aczéhangokkal, változtatható ércjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszerelemmel minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz zenei szerinti zenedarabokat lehet játszani. Ára 12 frt, a kitalapok drbjá 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesítetűnek.

HARMONIKA

saját készítményű

a legkitűnőbb hangokkal,

3 frttól kezdve 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 10.— forintig és feljebb.

Különlegességek aczéhangu harmonikákban.

Legujabban megjelent

Magyar harmonika-iskola

az egy vagy kétsoros harmonikához (30 legszebb zenedarabokkal), melynek segélyével minden előzetes zeneismeret nélkül a harmonika játszását egy fél óra alatt mindenki megtanulhatja. Az egyesoros harmonika-iskola ára 1 frt, a kétsoros harmonika-iskola ára 2 frt, mely összeg beküldése után bérmentve küldjük.

Első és egyedüli hazai harmonika gyár.

Régi mester-hegedűk nagyválasztékban.

Harmonium és czimbalom különlegességek.

